

INKOMSTENBELASTING IN OOSTENRIJK

door Karin Mollee

DEEL 1: INKOMSTENBELASTING IN OOSTENRIJK

- A. Wie is in Oostenrijk belastingplichtig en vanaf welk inkomen begint de belastingplicht
- B. Verschillen tussen loonbelasting en inkomstenbelasting
- C. Overzicht van de zeven types belastbare inkomsten
- D. Het belastingtarief

A. Persoonlijke belastingplicht

Wie is belastbaar in Oostenrijk?

Personen die hun domicilie of hun gewone verblijfplaats in Oostenrijk hebben, zijn in Oostenrijk **onbeperkt belastingplichtig**.

Een domicilie in Oostenrijk hebben personen met een woning in Oostenrijk, die zij duidelijk op langere termijn als zodanig gebruiken. De woning hoeft niet het hoofdverblijf *) te zijn, maar een verblijf dat geschikt is om in te leven. Om een dergelijk verblijf als zodanig te kunnen vaststellen, is het niet noodzakelijk dat het continu wordt gebruikt, maar wel regelmatig.

Hun gewone verblijfplaats of "gewöhnliche Aufenthalt" in Oostenrijk hebben niet alleen personen die kort in Oostenrijk verblijven (vakantie, zakenreis, bezoek), maar ook personen die zich duidelijk voor langere tijd in Oostenrijk ophouden. In elk geval treedt na zes maanden verblijf in Oostenrijk, en wel met terugwerkende kracht, de onbeperkte belastingplicht in. Het hebben van een staatsburgerschap is niet cruciaal.

Het gaat hier om het vaststellen van de gewone verblijfplaats om inkomstenbelasting te kunnen innen. Het Oostenrijkse Finanzamt, de oostenrijkse belastingdienst, is in deze dus alleen geïnteresseerd de fiscale woonplaats, de "steuerliche Ansässigkeit". *)

Aangezien men in principe dus al op grond van een verblijf ingezetene van Oostenrijk kan zijn, bestaat er de zogenaamde "Zweitwohnsitzverordnung" om problemen bij het bepalen van de staat waar men ingezetene is te voorkomen. Met de "Zweitwohnsitzverordnung" moet worden vermeden, dat men onmiddellijk onderworpen is aan onbeperkte belastingplicht alleen vanwege het hebben van een tweede woning in Oostenrijk. De voorwaarde is echter, dat het middelpunt van de sociale en economische belangen voor minimaal vijf jaar naar het buitenland wordt verhuisd en dat het tweede huis niet langer dan 70 dagen per kalenderjaar wordt gebruikt. Als dit het geval is, is de ingezetenschap in ieder geval in het buitenland en bestaat er geen fiscale woonplaats in Oostenrijk.

Onbeperkte belastingplicht houdt in dat in principe alle binnenlandse én buitenlandse inkomsten in Oostenrijk worden belast. **Beperkt belastingplichtig** zijn personen, die in Oostenrijk werken of uit Oostenrijk (bijvoorbeeld van een pensioenfonds) een inkomen ontvangen, maar geen woonplaats of hun gewone verblijfplaats in Oostenrijk hebben.

Verdragen ter voorkoming van dubbele belasting verhinderen, dat meermaals belasting wordt betaald over hetzelfde inkomen, wanneer men in verschillende staten een woonplaats of inkomsten heeft.

*) Hoofdverblijf of "Hauptwohnsitz" is dus niet doorslaggevend.

B. Loon- en inkomstenbelasting

Wat is het verschil tussen loonbelasting en inkomstenbelasting?

In het algemeen betalen werknemers en gepensioneerden loonbelasting, zelfstandigen betalen inkomstenbelasting. De loonbelasting verschilt alleen van de inkomstenbelasting in de manier van heffen. Het belastingtarief is in principe hetzelfde. Voor werknemers zijn er echter aanvullende aftrekposten, speciale belastingvrijstellingen en speciale bepalingen voor de belastingheffing op bepaalde "overige inkomsten".

Elke werkgever houdt loonbelasting in (op niet-zelfstandige inkomsten). Inkomstenbelasting wordt pas na aangifte geheven. Hiertoe moet een "Einkommenssteuererklärung" worden ingediend bij het Finanzamt. Op basis van deze verklaring wordt de inkomstenbelasting berekend en in een "Einkommenssteuerbescheid" voorgeschreven. Bij de aangifte worden ook niet-zelfstandige inkomsten meegenomen. De reeds ingehouden loonbelasting wordt verrekend met de inkomstenbelasting. Zelfs als alleen sprake is van niet-zelfstandige inkomsten wordt in de regel toch een aangifte voor de inkomstenbelasting gedaan (vanwege bijvoorbeeld een teruggave).

C. Inkomsten, inkomen

Waarover moet loonbelasting of inkomstenbelasting worden betaald?

Het "Einkommenssteuergesetz" bevat een overzicht van zeven soorten inkomsten die onderworpen zijn aan de inkomstenbelasting.

1. Inkomsten uit landbouw en bosbouw: bijvoorbeeld boeren of tuinders.
2. Inkomsten uit zelfstandige werkzaamheden: bijvoorbeeld artsen, advocaten, belastingadviseurs, architecten of journalisten en directeuren, die voor meer dan 25% aandeelhouder zijn bij ondernemingen (bijvoorbeeld een GmbH).
3. Inkomsten uit onderneming: winsten van commerciële, industriële of handelsondernemingen,, maar ook timmerbedrijven of kappers. Rechtspersonen, zoals bijvoorbeeld GmbH's betalen geen inkomstenbelasting, maar vennootschapsbelasting.
4. Inkomsten uit niet-zelfstandige arbeid zijn de inkomsten van werknemers (werkenden in loondienst) en gepensioneerden.
5. Inkomsten uit kapitaalgoederen: bijvoorbeeld particuliere opbrengsten uit sparen, effecten, dividenden en andere opbrengsten uit aandelen in bedrijven of beleggingsfondsen, evenals winsten uit de verkoop van particuliere beleggingen en derivaten.
Deze inkomsten zijn als binnenlands inkomen direct onderworpen aan de KEST (Kapitalertragsteuer) van 25% of 27,5% en zijn meestal eindbelast, d.w.z. er worden geen verdere inkomstenbelastingen in rekening gebracht. Als dergelijke inkomsten worden verkregen uit het buitenland (bijvoorbeeld rente op buitenlandse spaarrekeningen, dividenden of winsten op aandelenverkoop zonder beheer van effectenrekening in Oostenrijk), dienen zij te worden opgegeven in de Einkommenssteuererklärung en worden dan belast met resp. 25% en 27,5% inkomstenbelasting of KEST.
6. Inkomsten uit verhuur en verpachten worden gegenereerd, wanneer kamers, appartementen, woningen of huizen worden verhuurd.
7. Overige inkomsten zijn bijvoorbeeld inkomsten uit:
  - de verkoop van particulier onroerend goed (belasting tegen een vaste rentevoet van 30%, in principe geheven door de "ImmoEst", de inkomstenbelasting op onroerend goed);
  - speculatieve transacties (verkooptransacties van overige particuliere economische goederen, bijvoorbeeld goud en zilver, binnen één jaar na de aanschaf ervan);
  - incidentele uitkeringen (bijvoorbeeld eenmalige provisies voor makelaardij);
  - bepaalde lopende uitkeringen (lijfrenten);

- vergoedingen (bijvoorbeeld voor ambtenaren van publiekrechtelijke entiteiten, voor zover zij geen werknemers zijn).

Hét inkomen is dus de som van alle inkomsten minus bijzondere uitgaven (Sonderausgaben), buitengewone lasten (außergewöhnlichen Belastungen) en belastingvrije sommen (Freibeträge).

D. Het belastingtarief

Vanaf welk inkomensniveau begint de belastingplicht?

Een bepaald basisinkomen (bestaansminimum) blijft belastingvrij voor elke onbeperkt belastingplichtige. Het belastingvrije basisinkomen bedraagt € 11.000,00. De verplichte "Sozialversicherungsbeiträge" worden vóór belasting van het bruto inkomen ingehouden.

Sinds 2016 geldt het volgende belastingtarief. In de formule is geen rekening gehouden met mogelijk toegestane aftrekposten.

Jaarinkomen	Formule (zonder aftrekposten)	Belastingtarief
tot € 11.000,00	0	0%
vanaf € 11.000,00 tot € 18.000,00	$(\text{Einkommen} - 11.000) \times 25 \%$	25%
vanaf € 18.000,00 tot € 31.000,00	$(\text{Einkommen} - 18.000) \times 35 \% + 1.750$	35%
vanaf € 31.000,00 tot € 60.000,00	$(\text{Einkommen} - 31.000) \times 42 \% + 6.300$	42%
vanaf € 60.000,00 tot € 90.000,00	$(\text{Einkommen} - 60.000) \times 48 \% + 18.480$	48%
vanaf € 90.000,00 tot € 1.000.000,00	$(\text{Einkommen} - 90.000) \times 50 \% + 32.880$	50%
vanaf € 1.000.000,00	$(\text{Einkommen} - 1.000.000) \times 55\% + 487.880$	55%

Onder de volgende linken zijn belastinggidsen te down loaden, waarin uitgebreid bovengenoemde inkomenssoorten en het belastingtarief worden uitgelegd.

Het huidige Steuerbuch van het Bundesministerium Finanzen en dat van de afgelopen jaren.

<https://bmf.gv.at/services/publikationen/das-steuerbuch.html>

Het huidige boekje Steuer Sparen van de Arbeiterkammer en dat van de afgelopen jaren:

<https://wien.arbeiterkammer.at/service/broschueren/steuerundgeld/index.html>

INKOMSTENBELASTING IN OOSTENRIJK

door Karin Mollee

DEEL 2: UITGAVEN DIE HET BELASTBAAR INKOMEN VERMINDEREN EN AFTREKPOSTEN

- A. Welke uitgaven verminderen het belastbaar inkomen
- B. Wanneer kan wat van de belasting worden afgetrokken

A. Uitgaven die het belastbaar inkomen verminderen

Voordat het belastingtarief op het inkomen wordt toegepast, kunnen bepaalde uitgaven worden opgevoerd die het belastbaar inkomen verminderen. Dit zijn:

1. Bedrijfskosten en Werbungskosten
2. Sonderausgaben
3. Außergewöhnliche Belastungen

1. Bedrijfskosten en Werbungskosten

Bedrijfs- of beroepskosten die gemaakt worden om opbrengsten c.q. inkomsten te genereren kunnen vóór belasting worden afgetrokken van de soort zakelijke inkomsten, waarvoor die kosten zijn gemaakt. Ook van het niet-zelfstandig inkomen (loondienst) mogen kosten vóór belasting worden afgetrokken in de belastingaangifte (Steuererklärung). Denk daarbij bijvoorbeeld aan benodigde arbeidskleding of een beroepsspecifieke cursus. Dit zijn Werbungskosten.

Zijn er geen kosten, dan trekt het Finanzamt een vast tarief (Pauschalbetrag) af van € 132 (2018). Bij pensioeninkomens past de fiscus dit Pauschalbetrag niet toe. Uitgaven die rechtstreeks verband houden met belastingvrij inkomen mogen niet in mindering worden gebracht.

Er zijn ook uitgaven die van het belastbare inkomen mogen worden afgetrokken, die niets met het genereren van opbrengsten of inkomsten te maken hebben. Dit zijn de zogenaamde bijzondere uitgaven (Sonderausgaben) en buitengewone lasten (außergewöhnliche Belastungen).

2. Sonderausgaben

Zogenaamde speciale uitgaven zijn betalingen die enerzijds betrekking hebben op particuliere, persoonlijke verzekeringen, zoals een particuliere aanvullende verzekering of een ongevalverzekering, maar anderzijds ook de bouw- en renovatiekosten van woningen omvatten.

2.1) Topf-Sonderausgaben

Topf-Sonderausgaben omvatten verschillende uitgaven, die bij elkaar worden genomen, d.w.z. in één pot, "Topf", worden gegooid. Het gaat - kort samengevat - om uitgaven voor:

- particuliere verzekeringen: vrijwillige of vrijwillige voortzetting van een ziektekostenverzekering, ongevalverzekering, pensioenverzekering (lijfrente) en/of een verzekering voor langdurige zorg
- het bouwen of renoveren van een woning

Topf-Sonderausgaben kunnen ook worden afgetrokken, wanneer die zijn gedaan door echtgenoten/s, geregistreerde partners en door kinderen. Voorwaarde is dat de contracten die ten grondslag liggen aan betalingen zijn afgesloten vóór 31 december 2015.

Hoe hoog is het gemeenschappelijk maximumbedrag?

Het gemeenschappelijk maximumbedrag van de Topf-Sonderausgaben bedraagt € 2.920 per jaar (2018). Het persoonlijke maximumbedrag verdubbelt zich voor alleenverdieners (inkomen partner bedraagt minder dan € 6.000 per jaar) en alleenstaande ouders tot € 5.840.

Wat is de vaste Topf-Sonderausgabe?

Zijn er geen Topf-Sonderausgaben gedaan, dan trekt de fiscus toch € 60 per jaar (Pauschalbetrag) automatisch van het inkomen af.

Hoe zijn de speciale Topf-Sonderausgaben van invloed op de belasting?

Topf-Sonderausgaben binnen het maximumbedrag van € 2.920 worden slechts voor een vierde afgetrokken van het inkomen vóór belasting. Het bedrag tot het maximumbedrag wordt door vier gedeeld en verminderd met het Pauschalbetrag van € 60 € per jaar. Topf-Sonderausgaben hebben daarom alleen een belastingeffect als ze hoger zijn dan € 240 en verminderen het belastbaar inkomen met maximaal € 730 of € 1.460 (alleenverdiener en/of alleenstaande ouder).

Van welk inkomstenniveau zijn Topf-Sonderausgaben niet meer beschikbaar?

Tot een totaal inkomen van € 36.400 per jaar zijn een kwart van de Topf-Sonderausgaben aftrekbaar van het bruto inkomen. Tussen € 36.400 en € 60.000 wordt het aftrekbare bedrag gelijkmatig verminderd (Einschleifregulung). Boven € 60.000 kunnen geen Topf-Sonderausgaben worden toegepast om het inkomen te verminderen. Een Pauschal bedrag van € 60 wordt altijd toegepast.

2.2) Sonderausgaben met een maximumbedrag

Dit betreffen donaties aan bepaalde begunstigde organisaties (tot maximum 10% van het totale inkomen) en de kerkbijdrage (tot € 400). Deze uitgaven worden vanaf 2017 automatisch doorgestuurd naar het Finanzamt.

2.3) Sonderausgaben zonder maximumbedrag

Vrijwillig voortzetting van de wettelijke pensioenverzekering gedurende premievrije perioden genieten een volledig verminderend effect in de aangifte. Hetzelfde geldt voor de aankoop van verzekeringstijden die tijdens studiejaren niet konden worden opgebouwd. Tot slot verminderen belastingadvieskosten in onbeperkte hoogte het bruto inkomen vóór belasting.

3. Außergewöhnliche Belastungen

Buitengewone lasten zijn uitgaven in verband met ziekte of invaliditeit. De uitgaven zijn:

- uitzonderlijk, omdat de meeste mensen zulke uitgaven niet hoeven te doen;
- noodzakelijk, omdat de uitgaven niet te vermijden zijn;
- van invloed op het bestaansniveau, omdat ze een redelijk op te brengen eigen bijdrage overschrijden.

Voor bepaalde uitzonderlijke lasten (met name voor invaliditeit) geldt geen eigen bijdrage. De eigen bijdrage bedraagt bij een inkomen van:

hoogstens € 7.300	6%
meer dan € 7.300	8%
meer dan € 14.600	10%
meer dan € 36.400	12%

De eigen bijdrage vermindert met 1% als het recht bestaat op belastingaftrek voor alleenverdiener, alleenstaande ouder of het recht op kinderaftrekbedrag (voor elk kind 1%).

B. Aftrekposten

Wat kan van de belasting worden afgetrokken?

Als de belasting op het belastbaar inkomen is berekend en er bestaat recht op belastingaftrek, dan hoeven deze alleen nog van de belasting worden afgetrokken. Aftrekposten verlagen de belastingheffing.

Het Einkommensteuergesetz (EStG) kent de volgende belastingaftrekposten (situatie 2018):

Verkehrsabsetzbetrag	400 € / jaar
verhoogd Verkehrsabsetzbetrag	bis zu 690 € / jaar
Pensionistenabsetzbetrag (ouderenkorting) *)	bis zu 400 € / jaar
erhöhten Pensionistenabsetzbetrag *)	bis zu 764 € / jaar
Alleinverdienerabsetzbetrag (alleenverdiener) **)	494 € / jaar (bij één kind)
Alleinerzieherabsetzbetrag (alleenstaande ouder) **)	494 € / jaar (bij één kind)
Unterhaltsabsetzbetrag	29,20 € - 58,40 € / maand en kind
Kinderabsetzbetrag **)	58,40 € / maand en kind
Mehrkindzuschlag	20 € / maand vanaf het derde kind

---

*) Gepensioneerden met een belastbaar pensioeninkomen tussen € 17.000 en € 25.000 resp. tussen € 19.930 en € 25.000 per jaar moeten de afbouwregeling (Einschleifregelung) voor Pensionistenabsetzbetrag (ouderenkorting) en de verhoogde aftrek voor gepensioneerden in aanmerking nemen.

***) Het bedrag van de kinderaftrek wordt uitbetaald met de gezinstoelage (Familienbeihilfe). Alleenverdieners met kinderen en alleenstaande ouders hebben elk jaar recht op de volgende belastingaftrekbedragen:

met een kind	€ 494
met twee kinderen	€ 669
met drie kinderen	€ 889
voor ieder volgend kind	+ 220 €

Onder de volgende linken zijn belastinggidsen te down loaden, waarin uitgebreid bovengenoemde belastingverminderende uitgaven en aftrekposten worden uitgelegd.

Het huidige Steuerbuch van het Bundesministerium Finanzen en dat van de afgelopen jaren.

<https://bmf.gv.at/services/publikationen/das-steuerbuch.html>

Het huidige boekje Steuer Sparen van de Arbeiterkammer en dat van de afgelopen jaren:

<https://wien.arbeiterkammer.at/service/broschueren/steuerundgeld/index.html>

INKOMSTENBELASTING IN OOSTENRIJK

door Karin Mollee

DEEL 3: INKOMSTENBELASTING EN GEPENSIONEERD ZIJN IN OOSTENRIJK

- A. Het verdrag tot het vermijden van dubbele belasting
- B. Welk inkomen is in welk land belast
- C. Progressievoorbehoud
- D. Kwalificerende buitenlandse belastingplicht

A. Het belastingverdrag tussen Nederland en Oostenrijk

Verdragen ter voorkoming van dubbele belasting verhinderen, dat meerdere keren belasting wordt betaald over hetzelfde inkomen, wanneer men in verschillende landen een woonplaats of inkomsten heeft. Nederland en Oostenrijk hebben sinds 1970 zo'n verdrag met elkaar: Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Oostenrijk tot het vermijden van dubbele belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, hierna genoemd belastingverdrag of gewoon het verdrag.

Het Oostenrijkse "Einkommenssteuergesetz" bepaalt wie in Oostenrijk belastingplichtig is: personen met een woning in Oostenrijk, die zij duidelijk op langere termijn als zodanig gebruiken. Dat hoeft niet per se het hoofdverblijf te zijn, maar een verblijf dat geschikt is om in te leven. Met de "Zweitwohnsitzverordnung" moet worden vermeden, dat men onmiddellijk onderworpen is aan onbeperkte belastingplicht alleen vanwege het hebben van een tweede woning in Oostenrijk. Zie Deel 1.

Om te voorkomen dat een natuurlijk persoon op grond van woonplaats ook in Nederland aan belasting is onderworpen, worden in het belastingverdrag tussen Nederland en Oostenrijk een aantal regels genoemd om de fiscale woonplaats vast te stellen: het land, waar men aan de belasting is onderworpen. Als iemand meer dan 6 maanden in een jaar in Oostenrijk verblijft, dan wordt hij of zij als fiscaal inwoner beschouwd. Wanneer niet, in hierna genoemde volgorde, kan worden vastgesteld waar iemand:

- zijn of haar duurzame verblijfplaats tot beschikking heeft,
- zijn of haar middelpunt van de sociale en economische belangen heeft, d.w.z. met welke staat zijn de persoonlijke en economische betrekkingen het nauwst
- gewoonlijk verblijft,

dan geldt het staatsburgerschap.

Het belastingverdrag is van toepassing op belastingen naar het gehele inkomen en naar het gehele vermogen. De bestaande belastingen waarop het verdrag voor Oostenrijk van toepassing is zijn onder meer de Einkommenssteuer (inkomstenbelasting), met inbegrip van de Lohnsteuer (loonbelasting) en de Kapitalertragsteuer (belasting op kapitaalopbrengsten). De Vermogenssteuer (vermogensbelasting) is in Oostenrijk in 1993 afgeschaft.

B. Welk land belast welk inkomen

In het belastingverdrag worden diverse soorten inkomen opgesomd, waarover vervolgens wordt vastgesteld welk land, Nederland of Oostenrijk, de belastingheffing mag toepassen. Over het algemeen gaat het steeds over inkomen verkregen in het ene land door een inwoner van het andere land.

In het kader van het onderwerp waar het hier om gaat, "Inkomstenbelasting en gepensioneerd zijn in Oostenrijk", gaat de aandacht natuurlijk uit naar pensioenen. In het belastingverdrag is het artikel over pensioenen heel kort:

Artikel inz. Pensioenen

"Onder voorbehoud van de bepalingen van het Artikel inz. "Beloningen van publiekrechtelijke aard", eerste lid, zijn pensioenen en andere soortgelijke beloningen betaald aan een inwoner van een van de beide Staten ter zake van een vroegere dienstbetrekking, slechts in die Staat belastbaar."

In gewoon Nederlands: als je in Oostenrijk woont, mag Oostenrijk de belasting heffen over je pensioen(en en andere soortgelijke beloningen).

Er wordt echter wel een wezenlijk voorbehoud gemaakt middels het eerste lid van het Artikel inz. "Beloningen van publiekrechtelijke aard":

Artikel inz. Beloningen van publiekrechtelijke aard, eerste lid

"Beloningen, daaronder begrepen pensioenen, betaald door, of uit fondsen in het leven geroepen door, een van de beide Staten, een staatkundig onderdeel of een plaatselijk publiekrechtelijk lichaam daarvan of een andere publiekrechtelijke rechtspersoon van die Staat, aan een natuurlijke persoon ter zake van diensten bewezen aan die Staat, aan dat onderdeel of dat publiekrechtelijk lichaam of aan die andere publiekrechtelijke rechtspersoon in de uitoefening van overheidsfuncties, mogen in die Staat worden belast."

In gewoon Nederlands: als je bij een Nederlandse (semi-)overheidsinstantie hebt gewerkt, dan mag Nederland de belasting heffen over het pensioen dat je daar hebt opgebouwd, ook als je in Oostenrijk woont.

En hoe zit het dan met de AOW? AOW is geen pensioen dat is opgebouwd door te werken, maar een uitkering van de overheid. Daarover geeft het tweede lid van het Artikel inz. "Beloningen van publiekrechtelijke aard" uitsluitel:

Artikel inz. Beloningen van publiekrechtelijke aard, tweede lid

"Pensioenen, die aan een inwoner van een van de beide Staten krachtens de wettelijke sociale verzekering van de andere Staat worden betaald, mogen in die andere Staat worden belast."

In gewoon Nederlands: als je in Oostenrijk woont, mag Nederland belasting inhouden over je AOW.

C. Progressievoorbehoud

Progressionsvorbehalt

Dus, als iemand die in Oostenrijk woont bovenop het (pensioen)inkomen dat in Oostenrijk belastbaar is, inkomsten ontvangt uit Nederland krachtens de wettelijke sociale verzekering - AOW, maar ook andere uitkeringen -, dan worden deze inkomsten dus overeenkomstig het belastingverdrag in Nederland belast. In Oostenrijk zijn deze inkomsten uit de Nederlandse sociale verzekering vrijgesteld van belasting, echter met "Progressionsvorbehalt", dat wil zeggen onder voorbehoud van progressie. Progressievoorbehoud betekent dat Oostenrijk deze inkomsten weliswaar niet belast, maar er wel rekening mee houdt bij het bepalen van het binnenlandse belastingtarief, dat dan wordt toegepast op de (pensioen)inkomsten die in Oostenrijk wel belastbaar zijn.

Daarmee verhogen de belastingvrije inkomsten uit Nederland het belastingtarief in Oostenrijk, omdat de som van alle inkomsten het inkomen dat in Oostenrijk belastbaar is dichter bij het volgende, hogere belastingtarief brengt. Daardoor moet meer belasting worden betaald, maar niet over het van belasting bevrijde inkomen zelf.

Het progressievoorbehoud wordt gerechtvaardigd door het principe van belastingheffing op basis van draagkracht. Het belastingvrije inkomen uit Nederland, ofschoon in Oostenrijk van belasting bevrijd, verhoogt de financiële c.q. fiscale draagkracht in Oostenrijk. Dit rechtvaardigt een hoger belastingtarief over het in Oostenrijk belastbare inkomen, volgens de wetgeving en de jurisprudentie.

Voorbeeld

Meneer X woont met zijn vrouw in Oostenrijk en ontvangt een bedrijfspensioen, dat in Oostenrijk belastbaar is, van in totaal € 33.000. Daarnaast ontvangt hij uit Nederland ouderdomspensioen, AOW, met partnertoeslag van bij elkaar € 17.000. De Nederlandse inkomstenbelasting (zonder premies volksverzekeringen) bedraagt over de AOW met partnertoeslag € 1.530 (9%).

Oostenrijk mag het ouderdomspensioen waarover in Nederland inkomstenbelasting is betaald niet nochmals belasten, mag echter wel het Progressionsvorbehalt toepassen.

Inkomsten die in Oostenrijk belastbaar zijn:	€ 33.000
--	----------

Inkomsten die in Nederland belastbaar zijn:	€ 17.000
---	----------

Totale wereldinkomen:	€ 50.000
-----------------------	----------

Berekening inkomstenbelasting in Oostenrijk:

Belasting over wereldinkomen *): $(50.000 - 31.000) \times 42\% + 6.300 = € 14.280$ **)

Gemiddeld belastingtarief: $€ 14.280 / € 50.000 \times 100 = 28,56\%$

Daadwerkelijke belasting ***) : $€ 33.000 \times 28,56\% = € 9.425$

Samen met de Nederlandse belasting betaalt meneer X over zijn totale inkomen € 10.955 aan belasting: € 1.530 + € 9.425. Dit is een stuk minder dan € 14.280 die hij zou hebben betaald, wanneer zijn totale inkomen in Oostenrijk belast zou zijn.

*) zonder rekening te houden met Sonderausgaben of Außergewöhnliche Belastungen (zie Deel 2)

***) zie Deel 1 onder D. Het belastingtarief

***) zonder rekening te houden met Absetzbeträge (zie Deel 2)

D. Kwalificerende buitenlandse belastingplicht

Boven omschreven Progressionsvorbehalt komt tot gelding, wanneer inkomen uit Nederland deels in Nederland en deels in Oostenrijk wordt belast. Er zijn natuurlijk ook situaties, waarbij het totale inkomen uit Nederland in Nederland belastbaar is, dus zowel het ouderdomspensioen, de AOW, als het bedrijfspensioen. Dit is het geval, wanneer het bedrijfspensioen van ABP afkomstig is, het bedrijfstakpensioen van de overheid en het onderwijs.

Tot 2015 hadden buitenlands belastingplichtigen, i.e. belastingplichtige Nederlanders woonachtig in het buitenland, een keuzerecht: je kon kiezen voor behandeling als binnenlands belastingplichtige en deed dan in je woonland geen aangifte. Vanaf 2015 bestaat geen keuzerecht meer, maar geldt de zogenaamde regeling voor "kwalificerende buitenlandse belastingplicht". Alleen als wordt voldaan aan de volgende voorwaarden, word je aangemerkt als "kwalificerende" buitenlands belastingplichtige en kan in Nederland aangifte worden gedaan.

- Je woont niet in Nederland, maar in een ander EU-land, zoals Oostenrijk,
- 90% of meer van je totale inkomen, je wereldinkomen dus, is belastbaar in Nederland en
- je kunt een inkomensverklaring van het Finanzamt overleggen (en dat elk jaar weer opnieuw).

Op het moment dat je door de Nederlandse belastingdienst wordt aangemerkt als KBB-er, kan aangifte worden gedaan in Nederland en gebruik worden gemaakt van een aantal Nederlandse belastingvoordelen. Als KBB-er heb je dan recht op dezelfde aftrekposten als een inwoner van Nederland, zoals hypotheekrenteaftrek en persoonsgebondenafrek als betaalde partneralimentatie of specifieke zorgkosten. Let wel, alleen voor zover hierop in het woonland geen recht bestaat. Als aangemerkte KBB-er heb je ook recht op heffingskortingen, zoals de algemene heffingskorting en de (alleenstaande) ouderenkorting. *)

Ben je KBB-er, dan kan alleen het in Nederland belastbare inkomen worden aangegeven en ook alleen het in Nederland belastbare inkomen wordt in de Nederlandse belastingheffing betrokken. Echter, om te kunnen vaststellen of je KBB-er bent, wordt voor de berekening van de 90%-grens ook gekeken naar het totale inkomen: het in Nederland belastbare inkomen wordt gedeeld door het wereldinkomen en dit wereldinkomen wordt berekend naar Nederlandse maatstaven.

Aandachtspunt daarbij is het box 3 vermogen: spaargeld of beleggingen in het buitenland of in Nederland hebben invloed op de 90%-grens. Hierbij wordt door de Nederlandse belastingdienst voor de berekening van het box 3 inkomen uitgegaan van een fictief rendement. Dit box 3 inkomen kan er dan toe leiden dat niet wordt voldaan aan de 90%-grens, zelfs als iemand zijn of haar inkomen in Nederland verdient. Hetzelfde geldt voor gepensioneerde Nederlanders in Oostenrijk met AOW, een ABP pensioen en een appeltje voor de dorst: spaargeld of beleggingen.

Voorbeeld

Meneer X woont met zijn vrouw in Oostenrijk en ontvangt ouderdomspensioen met partnertoeslag van € 17.000 en ABP pensioen van € 33.000. Op zijn spaar- of beleggingsrekening staat bij elkaar € 205.000 **). Meneer X en zijn vrouw wonen ook een eigen woning in Oostenrijk en de vraag speelt of de hypotheekrenteaftrek voor de eigen woning in mindering kan worden gebracht op het belastbare inkomen in Nederland.

- 90%-grens = Nederlands inkomen / Totale inkomen
- Nederlands inkomen = € 50.000
- Totaal inkomen = Nederlands inkomen + buitenlands inkomen box 1, box 2 en box 3
- Buitenlands inkomen box 3
  - vermogen -/- heffingsvrijvermogen (2018) = € 205.000 -/- € 30.000 = € 175.000
  - berekening fictief rendement (2018) ***):

$$(\text{€ } 70.800 * 2,017\%) + (\text{€ } 104.200 * 4,326\%) = \text{€ } 5.935$$

- Totaal inkomen = € 50.000 + € 5.935 = € 55.935
- Percentage Nederlands inkomen: € 50.000 / € 55.935 = 89,39%

- Gevolg: op het belastbare inkomen in Nederland wordt inkomstenbelasting ingehouden, maar er bestaat geen recht op hypotheekrenteaf trek, noch op belastingvoordelen als heffingskortingen of persoonsgebonden aftrek.

Bedraagt het Nederlandse inkomen € 40.000, dan zorgt een vermogen van € 175.000 ervoor, dat de 90%- grens net niet wordt gehaald. Is het inkomen € 60.000, dan is € 225.000 het vermogen, waarbij de 90%-grens net niet wordt gehaald. Bedoeld wordt hier vermogen inclusief heffingsvrij vermogen van € 30.000 (2018).

Let op. Een tweede woning behoort ook tot vermogen. De WOZ-waarde van een Nederlandse tweede woning of de economische waarde van een vakantiehuis in het buitenland, is vermogen waarover de Nederlandse belastingdienst op dezelfde wijze als hierboven een fictief rendement berekent.

---

*) Dat genoemde heffingskortingen voor een deel, het belastingdeel, vanaf 2018 bij een groot aantal gepensioneerden in Oostenrijk niet meer worden toegepast, is dus een rechtstreeks gevolg van de KBB-regeling: deze groep mensen "kwalificeren" niet.

***) Rendement uit (buitenlands) vermogen is één van de zeven soorten van inkomen, waarover in Oostenrijk bij "unbeschränkte Steuerpflicht" Kapitalertragsteuer dient te worden afgedragen middels een Einkommenssteuererklärung. Het maakt dus in principe niet uit in welk land de spaar- of beleggingsrekening staat.

****) www.belastingdienst.nl > Vermogen en aanmerkelijk belang > Vermogen > Belasting over uw vermogen > Grondslag sparen en beleggen > Berekening 2018